

Oslo/Trondheim/Bergen, 10.01.2012

Professor Torbjørn Digernes
Rektor, NTNU

Professor Kathrine Skretting
Dekan, Det humanistiske fakultet
NTNU

Som medlemmer av styringsgruppa i Nettverk for Asiastudier ønsker vi å uttrykke vår bekymring for de nedleggingstruete emnene i japansk språk og kinesisk kultur ved NTNU, slik det er blitt rapportert i media. Dersom rapportene medfører riktighet, mener vi at det vil innebære et alvorlig tilbakeslag for NTNUs uttrykte intensjon om bygge opp et sterkere forskningssamarbeid med Øst-Asia, samt for norske bedrifter og kommersielle aktørers posisjon i Kina og Japan. Flere av våre medlemmer har mottatt bekymringsmeldinger fra NTNUs partneruniversiteter, fra japanske firmaer, og fra de respektive ambassadene i Tokyo og Oslo.

Vi stiller oss også undrende til forslaget med tanke på kursenes popularitet blant NTNU-studenter (begynnerkurset i japansk har måttet begrense opptaket på grunn av høy studenttilstrømning). Forslaget kommer samtidig som Øst-Asias globale posisjon blir sterkere, med de konsekvenser dette har for norsk forskning og næringsliv, samt at NTNU selv prioriterer styrking av sine relasjoner til Øst-Asia. Særlig underlig blir det når vi vet at det finnes eksterne finansieringsmuligheter for slike kurs (The Japan Foundation tilbyr flerårig økonomisk støtte til språkkurs).

Den største utfordringen for jobbsøkende NTNU-studenter, særlig innenfor ingeniør- og naturfagene, er ikke teknisk kompetanse innenfor det enkelte fagfelt (der befinner de seg allerede på toppnivå globalt), men å forstå miljøene de skal arbeide innenfor. Flere og flere NTNU-studenter retter seg mot Øst-Asia på grunn av den kraftige økningen i muligheter som finnes der, og det er viktig at de forlater NTNU med de rette verktøy for å kunne

fungere godt i slik kulturelt fremmede miljøer. Å legge ned kurset i kinesisk kultur og språkkursene i japansk vil være et skritt i motsatt retning fra en slik målsetting. Norske firmaer som er orientert mot Japan er svært interessert i å ansette studenter som kjenner japanske kulturelle forhold, landets politiske og økonomiske systemer, og ikke minst som kan det japanske språket, i tillegg til å ha faglig kompetanse innenfor naturfag, ingeniørkunst eller handelsfag.

Vi stiller oss videre tvilende til at NTNU kan klare å etablere et sterkt og meningsfylt samarbeid med kinesiske og japanske partnere utelukkende på en engelskspråklig plattform. Selv om et visst nivå i samarbeidet kan realiseres slik, mener vi relasjonene i det lange løp nødvendigvis vil forbli grunne og ensidige. Kompetanse i kinesisk og japansk språk er grunnleggende for å kunne gjennomføre solid forskning i disse landene. Dette er særlig åpenbart når det gjelder samfunnsvitenskapene: La oss forestille oss en kinesisk eller japansk forsker som kommer hit og gjennomfører all sin forskning på norsk samfunn og politikk med engelsk som arbeidsspråk. Er det mulig å oppnå en særlig dyp forståelse for det norske samfunnet på den måten? Vil man kunne stole på denne forskerens konklusjoner og betrakte ham/henne som en autoritet på feltet?

Kunnskaper i og om kinesisk og japansk er essensielt for samfunnsfagene, men det kan ofte være enda viktigere for ingeniør- og naturfagene. Selv om forholdet til NTNUs partnere i Øst-Asia for det meste er basert på samarbeid, er det også et element av konkurranse involvert, særlig innen teknologiske fag, hvor det kan være sterke kommersielle interesser. Plasserer man NTNUs forskere i et miljø der deres kinesiske eller japanske kolleger kan forstå det de sier til hverandre, men ikke omvendt (det er tenkelig at østasiatene vil kunne lære norsk i tillegg til engelsk), så vil det være lite fordelaktig for de norske forskerne, og samarbeidet vil bli ensidig. Den informasjonsmengden som når NTNU-forskerne vil da bli betraktelig mindre enn den som når deres norsktalende øst-asiatiske kolleger. NTNUs forskere vil også bli svært avhengige av sine forskningspartnere i det praktiske hverdagslivet, ettersom de vil få vansker med å fungere fritt i det samfunnet de befinner seg i. Videre kan manglende kulturforståelse lett skape frustrasjon.

Til slutt er det verdt å merke seg at de japanske språkkursene, som har eksistert ved NTNU i mange år nå, har bidratt til styrking av samarbeidet med Japan. Flere forskere fra NTNU (også innenfor natur- og ingeniørfag) som har oppholdt seg i Japan har fått med seg viktig språkkunnskap, takket være disse kursene. Uten dem vil studenter og forskere stille dårligere forberedt enn de gjør idag. De negative virkningene vil også merkes utenfor NTNU, siden det vil bli vanskeligere å rekruttere fagfolk som er i stand til å fungere optimalt i Japan og Kina til industrien.

Med disse begrunnelsene ber vi dere innstendig om ikke å fjerne de japanske språkkursene og det kinesiske kulturkurset. Snarere enn å legge dem ned, vil vi anbefale at dere finner måter å styrke integreringen av disse kursene i de generelle utdanningstilbudene innenfor ingeniørfag, naturfag og samfunnsfag. Asianettverket bidrar gjerne med ideer til hvordan dette kan gjøres.

Med vennlig hilsen

Arild Engelsen Ruud (sign.)
Professor, Institutt for kulturstudier og orientalske fag, UiO
Leder for styringsgruppa for Nettverk for Asiastudier

Harald Bøckman (sign.)
Forsker, Senter for utvikling og miljø, UiO
Koordinator for Nettverk for Asiastudier

- samt nåværende medlemmer av Asianettverkets styringsgruppe:

Cecilie Figenschou Bakke, programleder
Senter for menneskerettigheter
Universitetet i Oslo

Cathrine Brun, førsteamanuensis
Geografisk institutt
NTNU

Iselin Frydenlund, postdoc
Inst. for kulturstudier og orientalske språk
Universitetet i Oslo
Hanne Cecilie Geirbo, stipendiat
Institutt for informatikk
Universitetet i Oslo

Benedicte Irgens, førstelektor
Institutt for fremmedspråk
Universitetet i Bergen

Knut A. Jacobsen, professor
Institutt for religionshistorie
Universitetet i Bergen

Philip Lote, journalist
TV 2

Desmond McNeill, professor
Senter for utvikling og miljø
Universitetet i Oslo

Paul Midford, førsteamanuensis
Leder for NTNUs Japanprogram
NTNU

Rune Svarverud, professor
Institutt for kulturstudier og orientalske språk
Universitetet i Oslo

Olle Törnquist, professor
Institutt for statsvitenskap
Universitetet i Oslo

Berit Aasen, seinorforsker
Norsk inst. for by- og regionforskning